

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„Доктор“ на тема:

„ЕНДОВАСКУЛАРНО ЛЕЧЕНИЕ ПРИ ТИП „А“ И ТИП „Б“ ДИСЕКАЦИЯ НА АОРТАТА“

за придобиване на образователна и научна степен „ДОКТОР“
на Д-р Зоран Станков - докторант на самостоятелна подготовка в
Клиника по кардиология, отделение по инвазивна кардиология
УМБАЛ Аджибадем Сити Клиник гр. София

Научен ръководител: проф. Д-р Иво Петров, д.м.н., УМБАЛ СМ
Аджибадем Сити Клиник, гр. София

Професионално направление 7.1. Медицина

Научна организация: УМБАЛ Факултет по медицина,
Медицински Университет – София

Автор на становището: Доц. Д-р Лъчезар Дочев Пенев, д.м.

Отделение по образна диагностика, Аджибадем Сити клиник УМБАЛ,
Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – София, член на научно
жури определено със заповед на № РД-№ 11-07-32# 1 от 19.04.2022 г. на
Управителя на Аджибадем Сити Клиник Университетска многопрофилна
болница за активно лечение.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта: Представеният комплект материали и документи от д-р Зоран Станков в електронен формат е съобразен с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, Закона за Висше образование, както и с правилника на Аджибадем Сити клиник УМБАЛ за условията и реда за придобиване на ОНС „Доктор“.

2. Кратки биографични данни за докторанта: Д-р Зоран Станков е роден през 1982 година в Р. Северна Македония. През 2007 г. завършва висше образование, специалност Медицина в Медицински Университет София. От 2009 г. до 2012 г. Д-р Станков е последователно лекар-кардиолог в кардиологично отделение на Токуда болница София, а от 2012 година работи в Отделение по инвазивна кардиология към Кардиологична клиника на Аджибадем Сити Клиник Университетска многопрофилна болница за активно лечение. От 01/2012 г. Д-р Станков е Началник на Инвазивно отделение към Кардиологична клиника на Аджибадем Сити Клиник Университетска многопрофилна болница за активно лечение, където работи и до момента. Д-р Станков придобива специалности по кардиология през 2015г., ангиология 2020г. и има сертификати по интервенционална кардиология 2016 и здравен

мениджмънт 2021 г. Преминал е множество обучителни курсове у нас и в чужбина и е член е на редица наши и чужди професионални и научни организации и дружества, като Български лекарски съюз, Българско кардиологично дружество, Европейското кардиологично дружество, Българското дружество по ендоваскуларна терапия на което от тази година е съпредседател.

От представените данни става ясно, че докторантът притежава необходимите компетенции и умения за успешно разработване и завършване на дисертационен труд с посочената тема, по докторска програма „Кардиология“, професионално направление 7.1 Медицина, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи: Темата на разработения дисертационен труд е несъмнено актуална и засяга медицински проблем с голямо клинично, прогностично и социално значение. Интердисциплинарният характер на проблема, както и данните от научната литература определят необходимостта от изясняването за първи път в България на рисковите фактори за възникване на заболяването, особеностите на протичане, спецификата на интервенционалното лечение и прогнозата за изход от заболяването след ендоваскуларно и хибридно лечение.

4. Структура на дисертационния труд: Дисертационният труд и автореферата към него са добре структурирани и отговарят на общоприетите критерии. Дисертацията е написана на 179 стандартни машинописни страници, от които 167 страници текст (Въведение – 2 страници, Литературен обзор – 53 страници, Цели и задачи – 1 страница, Материали и методи – 18 страници, Резултати – 36 страници, Дискусия – 38 страници, Примерни случаи на ендоваскуларно лечение на аортна дисекция – 7 страници, Изводи – 3 страници, Приноси на научния труд – 2 страници) и 12 страници библиография. Отделните части са добре балансирани. В дисертацията се съдържат 68 фигури и 41 таблици, които са информативни и нагледно представят резултатите на работата. Авторефератът е в обем от 114 страници и представя основните данни, изнесени в дисертационния труд. Цялостният прочит на материалите, представени от докторанта показва един завършен и компетентно написан дисертационен труд. Целта е конкретна, добре структурирана, отговаряща на разглеждания проблем. Задачите са добре структурирани и конкретно фокусирани върху поставената цел.

5. Познаване на проблема: Литературният обзор е представен на 53 страници и е добре структуриран, съвременен, аналитичен и съдържа достатъчен по обем информационен материал. В него изчерпателно са застъпени познанията по темата до момента в световен мащаб.

Докторантът демонстрира компетентност по проблемите, свързани с темата и необходимостта от разработването на дисертационния труд.

Анализирани и посочени са нерешените проблеми, убедително са мотивирани целта и задачите на дисертационния труд. В процеса на изработване на дисертационния труд, докторантът е навлязъл дълбоко в проучваната проблематика. Направеното заключение и систематизираните изводи в края на литературния обзор прави обобщение на проблема и посочва нерешени въпроси по тематиката. Това дава основания на докторанта да формулира точно и ясно целта на проучването си.

6. Методика на изследването и оценка на дисертационния труд: Изследвани са достатъчен брой пациенти, при точно формулирани включващи и изключващи критерии. Проучваните пациенти са разделени в две групи. Първата група е от 14 пациенти с а втората група включва 56 пациенти. Избраните методики дават възможност за изпълнение на поставената цел и задачи. Материалът и методите са описани подробно и информативно. Използвани са стандартни функционално-диагностични и лабораторни методи, както и прецизна оценка на рисковите фактори. Използван е терапевтичен протокол в съответствие с актуалните препоръки за поведение. Подбрани са за оценка две процедурни променливи, както и точно дефинирани процедурни усложнения. Използваните статистически методи са адекватни и позволяват подходящо онагледяване на получените резултати. Получените резултати са представени последователно, точно и убедително на 36 страници, базирайки се на отделните задачи. Онагледяването е от фигури и таблици, които са достатъчно информативни и прегледни и не се преповтарят в текста. Резултатите са разгледани критично, като се изтъкват и недостатъците и лимитиращите условия на самите проучвания. Обсъждането е аналитично, разнопосочно и в същото време добре фокусирано върху основната цел и задачите. Изключително стойностно е сравнителното разглеждане на собствените резултати спрямо публикуваните данни на други автори. Изводите, които извежда докторантът, са представени стегнато, ясно и точно, като съответстват на поставените в началото на труда цел и задачи и отразяват конкретно резултатите. Дисертационният труд е лично дело на дисертанта и представлява съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения с определени теоретични и практични приноси и перспективи за бъдещо развитие по проблема на темата.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката: Намирам следните приноси на дисертационния труд:

Теоретичните приноси на настоящия труд са свързани с провеждане на систематичен анализ на резултатите от ендоваскуларното лечение на АД тип А и тип Б в България при серия от 70 последователни пациента, като в детайлни подробности е описан протокола за имплантиране на ендопротеза с феморален достъп и затварянето на съдовия достъп с

устройства за перкутанно затваряне (closure devices), както и клиничните резултати от неговото приложение. За първи път в България се провежда голямо проучване при ендоваскуларното лечение на АД тип А и тип Б. Описани са множество демографски, анатомични и процедурни особености при тези пациенти. За първи път в България се изследват честотата и методите за ендоваскуларно лечение на малперфузионния синдром. Доказва се, че съвременното лечение на дисекиращите аневризми на аортата тип А и Б е комплексно - включва както самостоятелно ендоваскуларно лечение, така и съчетано първично или вторично хибридно лечение – комбинирана хирургична и ендоваскуларна терапия.

С голяма практическа стойност е подробно описания както протокол за имплантация, така и методите за лечението на малперфузионния синдром при АД тип А и тип Б, както след оперативно лечение, така и след ендоваскуларно такова.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд: Във връзка с дисертационния труд са публикувани 13 пълнотекстови научни статии и 9 научни съобщения, представени на национални и международни научни форуми. В статиите и в научните съобщения Д-р Станков е водещ автор. Има 25 отбелязани цитирания в наши и международни списания. Като брой и качество научните трудове са достатъчни за ОНС „Доктор“.

9. Лично участие на докторанта: Оценявам високо личното участие на докторанта в изготвянето на дисертационния труд, предвид факта, че сам е провел повечето от изследванията и процедурите, свързани с проучването, както и обработката на резултатите.

10. Автореферат: Авторефератът е 114 страници. Той отговаря по съдържание на дисертацията и изискванията за автореферат. Отразява основните моменти от проучването, включени са най-демонстративните фигури и таблици от дисертацията. Представени са също списъци с публикациите и участията в научни форуми, както и основните научни приноси на докторанта.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ Дисертационният труд на д-р Зоран Станков на тема „ЕНДОВАСКУЛАРНО ЛЕЧЕНИЕ ПРИ ТИП „А“ И ТИП „Б“ ДИСЕКАЦИЯ НА АОРТАТА“ съдържа научно-приложни, теоретични и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и клиничната практика и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник и специфичните изисквания на УМБАЛ Аджибадем Сити Клиник за условията и реда за придобиване на ОНС „Доктор“. Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Станков притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност кардиология като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно

